

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoCsp/38/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2321203339
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Tischlerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2321203339.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Tischlerovej a členov senátu Mgr. Lucie Mizerovej a JUDr. Petra Dumana, v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s. r. o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zastúpeného advokátom: JUDr. Ján Šoltés, so sídlom Mýtna 48, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, proti žalovanej: A. B. (predchádzajúce priezvisko C.), nar. XX.X.XXXX, bytom D. XXXX/X, C., o zaplatenie 10.301,41 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 14. júna 2022 č. k. 28Csp/138/2021-200, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **r u š í** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 10.301,41 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 10.301,41 eura od 26.1.2019 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia a výrokom II. priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 52 ods. 1, § 517 ods. 1, 2, § 524 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“), § 2 písm. a/, b/, d/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“), § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“).

3. Vecne dôvodil, že právny predchodca žalobcu sa žalobou doručenou súdu 30.8.2021 domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 10.301,41 eura spolu s príslušenstvom a nahradiť trovy konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 3.11.2017 právny predchodca žalobcu a žalovaná uzatvorili zmluvu o pôžičke č. 7189589/8610500097, na základe ktorej poskytol právny predchodca žalobcu žalovanej pôžičku vo výške 10.000 eur, ktorú mala žalovaná splácať v pravidelných 108 mesačných splátkach v sume 175,66 eura, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 18.971,28 eura. Vzhľadom na to, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, právny predchodca žalobcu listom z 28.11.2018 vyzval žalovanú k úhrade dlžných splátok a súčasne ju upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaná ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradila. Právny predchodca žalobcu využil oprávnenie v zmysle § 53 ods. 9 OZ a dňa 19.1.2019 úver zosplatiť, o čom bola žalovaná informovaná listom z 20.1.2019. K samotnému zosplateniu došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením. Ku dňu podania žalobného návrhu mala žalovaná uhradiť sumu 11.882,35 eura a uhradila sumu 1.580,94 eura, ktoré sú riadnymi splátkami poskytnutého finančného plnenia.

4. Súd návrhu vyhovel vydaním platobného rozkazu, proti ktorému podala žalovaná odpor. Žalovaná so žalobou nesúhlasila, žiadala, aby súd podrobil zmluvu súdnej kontrole z úradnej povinnosti a rozhodol, že všetky neprijateľné podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzné a aby určil, ktoré povinné zákonné náležitosti absentujú. Namietala, že žalobca priložil k žalobe nesprávnu zmluvu pod iným číslom a táto je neplatná. Namietala tiež nesprávnosť údajov o celkových nákladoch spotrebiteľa, absenciu údajov o adrese predávajúceho, kde si môže spotrebiteľ podať reklamáciu alebo sťažnosť. Tvrdila, že RPMN je v neprospech spotrebiteľa, že jej nebolo doručené zosplatnenie, veriteľ ju neinformoval ako spotrebiteľa o dôsledkoch vyplývajúcich z jednotlivých ustanovení zmluvy a nekonal s náležitou odbornou starostlivosťou, použil predtlačенú formulárovú zmluvu, ktorej obsah bol vopred pripravený bez možnosti ovplyvniť jej obsah druhou stranou.

5. Uznesením č. k. 28Csp/138/2021-104 z 11.3.2022 súd prvej inštancie pripustil, aby na miesto pôvodného žalobcu Všeobecná úverová banka a. s., so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155, vstúpil žalobca.

6. Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že žaloba bola podaná dôvodne. Bolo preukázané, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, keď na jednej strane vystupuje fyzická osoba - spotrebiteľ, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a na strane druhej právnická osoba - dodávateľ, ktorá pri uzatváraní zmluvy konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Posudzovaný právny vzťah medzi žalobcom (resp. jeho právnym predchodcom) a žalovanou je preto zmluvným vzťahom medzi spotrebiteľom a dodávateľom, a preto predmetnú zmluvu súd považoval za spotrebiteľskú. Na základe predmetnej zmluvy č. 8610500097 právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej úver vo výške 10.000 eur s tým, že celková čiastka, ktorú musí žalovaná uhradiť bola 18.971,28 eura. Žalovaná sa zaviazala poskytnutú pôžičku vrátiť v 108 mesačných splátkach vo výške 175,66 eura, pri RPMN vo výške 17,46 %, fixnej ročnej úrokovej sadzbe 17,46 % a priemernej RPMN 8,96 %. Celkové náklady spotrebiteľa boli dohodnuté vo výške 8.971,28 eura, prvá splátka bola splatná 20.12.2017, ďalšie splátky vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci s tým, že termín konečnej splatnosti bol 20.11.2026. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 ZoSÚ. Zmluva neobsahuje žiadne neprijateľné podmienky. Z predloženého prehľadu splátok a úhrad a z tvrdenia žalobcu bolo preukázané, že žalovaná uhradila len splátky vo výške 1.580,94 eura, čo žalovaná ani nerozporovala. Nakoľko žalovaná nesplácala poskytnutú pôžičku riadne a včas, dlžné splátky neuhradila ani na základe predžalobnej upomienky zo dňa 28.11.2018, v ktorej bola zároveň upozornená na oprávnenie úver zosplatiť, právny predchodca žalobcu úver zosplatnil dňa 20.1.2019, o čom bola žalovaná informovaná listom zo dňa 20.1.2019. Ku dňu podania žaloby tak dlh žalovanej predstavoval 10.301,41 eura. Súd mal tak preukázané tvrdenia žalobcu, a preto žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Zároveň zaviazal žalovanú na zaplatenie úrokov z omeškania v zákonnej výške 5 % ročne z dlžnej sumy, a to od 26.1.2019, t.j. od šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti.

7. V časti o trovách konania súd prvej inštancie rozhodnutie odôvodnil ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), vecne plným procesným úspechom žalobcu.

8. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalovaná s návrhom na jeho zrušenie, alternatívne navrhla jeho zmenu zamietnutím žaloby v celom rozsahu. Mala za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené, a to výsluch žalovanej a právneho predchodcu žalobcu, ktorí sa musia vyjadriť, keďže súd neprihliadal na údaje uvedené v žiadosti o spotrebiteľský úver. Žalovaná namietala, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný v spore a vytýkala súdu prvej inštancie, že zanedbal povinnosť skúmania aktívnej vecnej legitimácie žalobcu. Súd prvej inštancie nedostatočne preskúmal priloženú žiadosť a zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pretože tieto nie sú riadne podpísané dodávateľom, pričom v takom prípade ide o absolútne neplatnú zmluvu. Žiadosť o spotrebiteľský úver mala byť podpísaná 2.11.2017 v Šali a za spoločnosť 6.11.2017 v Poprade, avšak nie spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. ako právnym predchodcom žalobcu. Plnomocenstvo iného nie je priložené. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, pretože v časti údajov Klienta o zamestnaní a finančnej situácii sa nenachádza príjem žalovanej. Základ dane za minulý rok 3.839 eur je základ dane

zamestnávateľa B., A. ako vyplýva z priloženého daňového priznania. Z uvedených informácií vyplýva, že zamestnávateľom žalovanej mala byť A. B. A., ktorú vlastnili traja spoločníci, a teda nejednalo sa o jednoosobovú spoločnosť. Príjem z podnikania tejto spoločnosti mal byť 105.808 eur, základ dane mal byť 3.839 eura, pričom nešlo o príjem žalovanej. Žalovaná uviedla, že mala i nezaopatrené dieťa, čo nebolo veriteľom zohľadnené. Právny predchodca žalobcu ako dodávateľ neskúmal s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, čím zanedbal túto svoju povinnosť a z toho dôvodu nebol oprávnený žiadať o zaplatenie celého úveru. Veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou a porušil viacero zákonom stanovených povinností a súd mal vysloviť i záver, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Súd prvej inštancie zanedbal svoje povinnosti aplikovať na prejednávajúcu vec príslušné právne normy a zároveň napadnuté rozhodnutie nie je riadne odôvodnené, je nepresvedčivé a nepreskúmateľné.

9. Žalobca sa k odvolaniu žalovanej nevyjadril.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP), preskúmal rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnené odvolacie dôvody a na odôvodnenie preskúmaného rozsudku bolo posúdiť, či súd prvej inštancie na základe ním vykonaného dokazovania a realizovaného právneho posúdenia veci rozhodol vecne správne, pokiaľ žalobe žalobcu domáhajúceho sa od žalovanej zaplatenia nesplatených častí poskytnutého spotrebiteľského úveru v celom rozsahu vyhovel, keď dospel k záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 ZoSÚ, neobsahuje žiadne neprijateľné podmienky a žalobca preukázal svoje skutkové tvrdenia.

12. Žalovaná v odvolaní namietala nesprávne skutkové zistenia súdu prvej inštancie, nesprávne právne posúdenie súdom prvej inštancie, ako aj porušenie práva na spravodlivý proces z dôvodu nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku. Tieto odvolacie námietky vyhodnotil odvolací súd ako dôvodné.

13. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho však interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

14. Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

15. Podľa § 7 ods. 16 ZoSÚ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a

b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

16. Podľa § 7 ods. 17 ZoSÚ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, 17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

17. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

18. Podľa § 17 ods. 1 ZoSÚ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu 18b) na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

19. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že spol. Consumer Finance Holding, a.s., IČO: 35 923 130 a žalovaná dňa 6.11.2017 uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 8610500097. Predmetnú zmluvu o úvere prvoinštančný súd správne posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú, pretože právny predchodca žalobcu ako právnická osoba konal pri uzatváraní a plnení zmluvy v rámci predmetu svojho podnikania a žalovaná ako spotrebiteľ takto nekonala. Právny vzťah medzi účastníkmi založený predmetnou úverovou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 2 písm. d) ZoSÚ a je preto nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru, t. j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ZoSÚ. Súd prvej inštancie však predmetný právny vzťah z pohľadu relevantných zákonných ustanovení neposúdil (najmä § 7, § 11, § 17 ZoSÚ) a v dôsledku tohto nesprávneho právneho posúdenia tiež nedostatočne zistil skutkový stav. Súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal sa skúmaním úverovej bonity žalovanej zo strany veriteľa pred poskytnutím úveru, hoci samotný žalobca vo svojom podaní z 21.4.2022 (č. l. 145 nasl.) sám predložil dokumenty preukazujúce skúmanie bonity žalovanej jeho právnym predchodcom pred poskytnutím úveru, i keď predmetné listinné dôkazy boli priložené už k samotnej žalobe. Zo strany súdu prvej inštancie však všetky tieto listinné dôkazy zostali bez povšimnutia. Z týchto dôvodov bola preto dôvodnou i námietka žalovanej, že súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutkový stav veci.

20. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ zn. C-679/18, podľa ktorého články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť

veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe.

21. Aj z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ zn. C-449/13 plynie, že veriteľ musí v každom prípade a vzhľadom na osobitné skutočnosti prípadu posúdiť, či sú uvedené informácie primerané a dostatočné na ohodnotenie úverovej bonity spotrebiteľa. V tejto súvislosti sa môže dostatočný charakter uvedených informácií líšiť vzhľadom na okolnosti uzatvorenia zmluvy o úvere, osobnú situáciu spotrebiteľa a výšku úveru. Toto ohodnotenie sa môže uskutočniť prostredníctvom dokumentov preukazujúcich finančnú situáciu spotrebiteľa, ale nemožno vylúčiť, že veriteľ zohľadní aj staršie informácie o finančnej situácii záujemcu o úver, ktorými môže disponovať. Obyčajné nepodložené vyhlásenia spotrebiteľa však nemôžu byť samy osebe dostatočné, ak k nim nie sú pripojené dôkazy.

22. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Táto zákonná podmienka je premietnutá v ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ, pričom s „odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že pre naplnenie tohto zákonného znenia predmetného ustanovenia nepostačuje len uvedenie údajov v podobe výšky príjmov a výdavkov zo strany spotrebiteľa, ale od veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval.

23. Cieľom ust. § 7 ods. 1 v spojitosti s § 11 ods. 2 ZoSÚ je predovšetkým dosiahnuť, aby dodávateľ vzal na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Informácie pre rozhodnutie veriteľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Z dikcie zákona posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver logicky vyplýva, že posúdenie s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a samozrejme nevyhnutných mesačných výdavkoch žiadateľa.

Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet, ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 ZoSÚ nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta.

24. Zo všetkého vyššie uvedeného vyplýva, že súd v spotrebiteľských sporoch aj bez námietky strany sporu, teda aj bez popretia skutkových tvrdení, je povinný skúmať ex offo okrem iného aj skutočnosť, či veriteľ pred uzavretím zmluvy posúdil úverovú bonitu spotrebiteľa, čo však súd prvej inštancie opomenul. Žalovaná síce až v odvolacom konaní namietla, že dodávateľ neskúmal s odbornou starostlivosťou jej schopnosť splácať spotrebiteľský úver, avšak s ohľadom na povinnosť súdu skúmať ex offo túto skutočnosť, jedná sa o prípustnú novotu v odvolacom konaní v zmysle § 366 písm. c/ CSP.

25. Súd prvej inštancie sa tiež pri posudzovaní dôvodnosti žaloby tiež vôbec nezaoberal otázkou, či právny predchodca platne zosplatnil predmetný spotrebiteľský úver, a či následne platne postúpil predmetnú pohľadávku na žalobcu, a teda či boli v danom prípade dodržané všetky zákonom stanovené predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky na žalobcu.

26. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

27. Zákon (CSP) venuje zvýšenú pozornosť odôvodneniu súdneho rozhodnutia, normovaním jeho obsahových náležitostí. Ide o návod čo má odôvodnenie rozhodnutia súdu obsahovať, keďže má význam z hľadiska prostriedku kontroly správnosti rozhodnutia, a to zo strany účastníkov konania (strán sporu), ako i súdu vyššej inštancie, ktorý ho bude preskúmať, ale aj zo strany verejnosti.

28. Ústavný súd Slovenskej republiky v zhode s rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva stabilne judikuje, že povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie neznamená automaticky povinnosť poskytnúť podrobnú odpoveď na každý nastolený argument. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (porov. napr. sp. zn. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, III. ÚS 191/2013). Rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzované s ohľadom na okolnosti každého prípadu (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. marca 2016 sp. zn. 4Cdo 163/2015).

29. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb.), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obrany proti takémuto uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie ustanovení § 220 ods. 2, podľa ktorých v odôvodnení rozsudku má uviesť súd podstatný obsah prednesov, stručne a výstižne vyložiť, ktoré skutočnosti mal preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval a posúdiť zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil.

30. Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijalo stanovisko (Zbierka stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov č. 1/2016), podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania, avšak výnimočne, ak písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (odňatie možnosti konať pred súdom).

31. V odôvodnení rozhodnutia má súd náležite vysvetliť, ako sa vysporiadal s rozhodujúcimi a zistenými skutočnosťami a na akom základe prijal právne závery. Preto ak je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné, lebo neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov, na základe ktorých súd rozhodol, prichádza do úvahy iba zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 226/03).

32. Odvolací súd na základe vyššie uvedeného dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie nezodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie neposkytol dostatočný argumentačný základ, ktorý by mohol odvolací súd preskúmať, pre svoj záver o preukázaní práva žalobcu na zaplatenie žalovanej sumy z titulu nesplatenj časti spotrebiteľského úveru.

33. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). Nesprávnym procesným postupom (nedostatočným odôvodnením rozhodnutia) totiž súd prvej inštancie znemožnil strane, aby uskutočňovala svoje procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý

proces a tento nedostatok nebolo možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom (ktorý nenahrádza postup súdu prvej inštancie). Navyše súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia (neaplikovaním § 7 ZoSÚ) nesprávne a neúplne zistil skutkový stav veci (nezaoberal sa skúmaním úverovej bonity žalovanej zo strany veriteľa a následne i platnosťou postúpenia pohľadávky na žalobcu), ktorý bol podstatný pre rozhodnutie o uplatnenom nároku žalobcu.

34. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), bude rešpektovať základné princípy CSP o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní strán. Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvej inštancie, v intenciách vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu, postupovať v súlade s ustanoveniami CSP a preskúmateľným spôsobom vyjadriť skutkové zistenia a právne závery pri rozhodovaní o nároku žalobcu. Súd prvej inštancie opätovne vykoná dokazovanie za účelom zistenia, či veriteľ pred poskytnutím úveru žalovanej postupoval v súlade s § 7 ZoSÚ, pričom odvolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 ZoSÚ nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. V súvislosti s riešením odvolacej námietky o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude zaoberať sa otázkou, či v danom prípade došlo k platnému postúpeniu pohľadávky od Všeobecnej úverovej banky, a.s. na spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o. Odvolací súd v tomto smere zároveň upriamuje pozornosť aj na ust. § 17 ZoSÚ. Posúdenie tejto otázky však priamo súvisí so zistením, vyhodnotením a právnym posúdením skutkového stavu vo vzťahu k skúmaniu úverovej bonity žalovanej pred poskytnutím úveru veriteľom. Na základe riadne vykonaného dokazovania potom vec právne posúdi najmä s prihliadnutím na relevantné zákonné ustanovenia (najmä § 7, § 11 a § 17 ZoSÚ) a vo veci opätovne rozhodne.

35. Súd prvej inštancie pri písomnom vyhotovení rozhodnutia bude dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo určité a presvedčivé, s uvedením obsahových náležitostí podľa § 220 ods. 2 CSP, vrátane uvedenia použitých prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal a ako ich vyhodnotil, prípadne prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania

36. Svoj právny záver zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania dá odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (porov. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

37. V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvej inštancie i o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

38. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné dovolanie.